

Alapítás éve: 1935

MAGYAR KÖNYVTÁROSOK EGYESÜLETE

H-1054 Budapest, Hold u. 6.

Telefon-Fax: (36-1) 311-8634

E-mail: mke@oszk.hu

Association of Hungarian Librarians

Verein Ungarische Bibliothekare

Association des Bibliothécaires Hongrois

Общество Венгерских Библиотекарей

Beszámoló
a Magyar Könyvtárosok Egyesülete elnöksége
2003-2006. évi tevékenységéről

A fennállásának 72. évébe lépő Magyar Könyvtárosok Egyesülete közhasznú, civil, országos szakmai szervezet. 1964 egyéni, 69 testületi tagja 27 területi illetve szakmai szervezetbe tömörülve végzi munkáját.

Egy ilyen nagy és paramétereiben jelentős szakmai szervezet egységének megőrzése, fenntartása, működtetése, munkájának irányítása – figyelembe véve sokszínűségét, az elkötelezettség szabadságát, a szabad szerveződés jogát – rendkívül megtisztelő, ám komoly felelősséggel járó feladat. 2003-ban az MKE jelenlegi elnöksége mindennek tudatában vállalta megbízatását. Nem kalandra, munkára vállalkozott.

Munkájára makro- és mikrokörnyezeti tényezők egyaránt hatással voltak, így: az ország Európai Unió csatlakozása, amely az előzetes felkészülés ellenére is együtt járt harmonizációs megfeleltetésekkel, illeszkedő kompetenciák megfogalmazásával, hangsúlyeltolódásokkal. Alapvetően tevékenységét nem változtatták meg kormányzati mozgások, de bizonyos típusú döntések az egyesület érdekérvényesítő munkáját soron kívül is mobilizálták (a fiskális szemléletű intézményi modernizálások – összevonások, költségvetési gondok, tárcák közti együttműködések hiánya stb.). A civil mozgalom megerősödése, társadalmi előtérbe kerülése érezhetően növelte a tagság civil öntudatát, amihez hihetetlenül nagy aktivitás társult. A könyvtáros társadalom „kitörési törekvése” töretlen maradt. A könyvtáros szakma stratégiája, modernizációs lépései, viszonyulási pontok voltak az egyesület tagsága, a könyvtáros társadalom számára. A kihívásokra releváns válaszok fogalmazódtak meg, középpontba került a könyvtárak új típusú, elektronikus szolgáltatásokat nyújtó szerepköre. Mindennek vonzataiként változtak a képzési prioritások, átalakult-kibővült a könyvtárosok kompetenciaköre, új képességek kerültek előtérbe a munka során. A felsorolás természetesen nem teljes, a kép meglehetősen vázlatos, csak irányokat jelez, azt a társadalmi-szakmai környezetet, amely az elnökség mozgásterét képezte.

Az elnökség az Alapszabályban megfogalmazott célokat, az egyesület társadalmi küldetését mindenkor szem előtt tartva törekedett rugalmasan reagálni az új élet- és szakmai helyzetekre, cselekvési programját kiegészíteni a szükséges módon és mértékben. Az egyesület vezetése úgy véli, alapvetően elvégezte kitűzött feladatát. Mindenekelőtt stabilizálta az egyesületet mint szervezetet. Nemcsak képviselője lett tagságának, de használható szolgáltatásokat is nyújtott számára rendezvényeivel, tanfolyamaival. Gazdálkodási reformjával új fejezetet nyitott az egyesület életében: a fennmaradás alternatíváját fogalmazta meg. Összességében az MKE nyitott, párbeszédet folytató egyesületté vált. Az elmúlt négy évnek vannak világosan látható hiányosságai (pl. a társadalmi nyilvánosság területének erősítése), amin a jövőben változtatni szükséges.

A szervezet erejét tagsága, tagszervezetei adják. A tagszervezeteknél már megtörtént a tisztújítás, most az elnöksége a sor.

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöksége ezennel lemond tisztségéről, a beszámolót átnyújtja a négy év összegzéseként a küldöttek számára.

Szervezeti élet

Az elmúlt négy év a rendezett, megbízható körülményekre épülő, kiegyensúlyozott munkavégzés feltételeinek megteremtéséről szólt a szervezeti élet területén. A tagság számára a legkézzelfoghatóbb változások ebben a szférában jelentek meg leginkább, így az elnökségnek sok mindent mérlegelnie kellett. Nem mehetett el olyan megoldásra váró kérdések mellett, amelyek rendezetlensége rövid és hosszú távon egyaránt a szervezet működésének zavarát okozta volna. Bármennyire is nehéz volt, szembe kellett néznie korábban észre nem vett, de valós tényekkel, hogy:

- az egyesület taglétszáma kevesebb mint amiről tudomása volt;
- a nyilvántartás a sok szempontú adatmegjelenítés ellenére sem megbízható;
- a kettős-többszörös regisztráció gyakran okoz átfedéseket a rendszerben;
- a Könyvtárostanárok Egyesülete, a Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesülete valamint a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete jogilag nem lehet az MKE része;
- a jogtisztázás az MKE részére jelentős tagvesztéssel járhat, a másik oldalon pedig az önálló szervezetek tagjai elveszíthetik az MKE-hez tartozás lehetőségét;
- szükséges az anomália megszüntetése, melynek eredményeként az Alapszabályt módosítani kell e vonatkozásban, meg kell találni a mindenki számára megfelelő konstrukciót;
- a sávós tagdíjrendszer nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, a szisztéma négy évvel ezelőtti bevezetése óta nyugtalanította a tagság nagy részét, tehát itt is megoldást kellett találni;
- a tagsági azonosító kártya nem felel meg a korszerű viszonyoknak.

Az elnökség a fenti gondok kezeléseként első lépésben felülvizsgálta tagnyilvántartó rendszerét. Megújította annak szoftver háttérét, egyértelművé tette a szükséges adatok körét és aprólékos munkával kiszűrte a duplumokat, névazonosságokat. 2004 decemberében új, többfunkciós azonosító kártyával látta el tagjait. Az EDC-től megrendelt, megjelenésében is elegáns, plasztik kártya tulajdonosai kedvező áron vehetnek vele igénybe társult szolgáltatásokat országsszerte. Az egy személynek egy kártya elv egyben sikeresen rendezte a többszörös regisztráció okozta létszámproblémákat.

A teljes tagság véleményére építve – több hónapos előkészítő munka során, folyamatos jogi konzultációval megalapozva (Horváth Sándor Domokos állt a munkacsoport élén), a 2006. évi januári közgyűlés elfogadta az Alapszabály módosítását, benne kimondta a tagsági hovatartozás ismérveit, valamint ugyanezen döntéshozó fórum meghatározta a tagdíj mértékét. Valamennyi döntés a tagság javát szolgálta a legnagyobb mértékig. A döntéselőkészítések kiváló fóruma volt mindvégig a Tanács, a kidolgozás, a kivitelezés motorja pedig Nagy Anikó főtitkár.

Az MKE együttműködési szerződést írt alá – közös elhatározás alapján – az önállóságukat immáron de facto is élvező egyesületekkel.

Az elnökség éves munkaterv alapján, a 2003-ban meghatározott munkamegosztás szerint végezte munkáját. Rendszeresen, többnyire havonta tartotta üléseit. Tevékenységét jól szolgálta a levelező lista.

A tagszervezetek, az elnökség és a központ viszonyát az élénk munkakapcsolat jellemezte. Az elnökség figyelemmel kísérte a szervezetek munkáját és javaslatokkal segítette azt. Így volt ez az olvasószolgálati szekció vezetőségének váltásakor is. A négy év alatt a tagszervezeteknél is nagy volt a szervezeti fegyelem, sehol nem volt indokolatlan vezető/ség váltás.

Az elmúlt években szomorú eseményekkel is kellett foglalkozni az elnökségnek.

Néhány kedves kollégától kellett megválnia a szervezetnek, így többek között Ottovay László, volt egyesületi főtitkártól is.

A változatlanul dinamikusan fejlődő egyesület titkársága feladatkörében a pénzeszközök gyakran napi utalása új és állandósult elemként jelent meg a központ, de főleg az ügyvezető titkár munkájában.

Megújult és korszerűsödött a titkárság technikai eszközparkja. A hatékonyabb és minőségi munkavégzés feltételeinek javítása érdekében fénymásolóval, számítógéppel, telefax készülékkel, mobiltelefonnal, 4 db hálózati végponttal bővült a titkárság telematikai rendszere.

Az MKE külső segítséggel megkezdte irattárának feldolgozását. Irattára és dokumentumtára naprakész, amelybe a személyiségi jogok figyelembevételével, az ügyrend által szabályozott hozzáférési rend betartásával, bárki betekinthez.

Szakmai munka, rendezvények

Az elmúlt ciklus minden évében az elnökség beszámolt végzett munkájáról. Azok a beszámolók részletesen taglalták az adott év eseményeit. Így jelen beszámoló – apellálva az előbb elmondottakra – nem vállalkozik valamennyi rendezvény ismertetésére, hanem csomópontokat képez az adott időszakra legjellemzőbbekből.

Vándorgyűlések

Az egyesület éves nagy szakmai seregszemléje a Vándorgyűlés, több évtizede alkalmas fóruma a hazai és határon túli magyar könyvtárosok találkozójának. A rendezvény témái általában a könyvtárügy aktuális feladataihoz, szakmai kihívásokhoz kapcsolódnak. Mint mindig, az elmúlt négy esztendőben is fontos szerepet játszottak a szervezet kapcsolatainak megerősítésében, szekcióülései módot adtak véleménycserére. Ajánlásai jól tükrözték a tagság által fontosnak tartott, megoldásra váró feladatokat, szakmai irányokat.

Az elmúlt ciklus Vándorgyűlésein a soros miniszter rendszeresen részt vett jelét mutatva a társadalmi párbeszéd fontosságának.

XXXV. 2003. Nagykanizsa

Rendező: Halis István Városi Könyvtár

A központi témát megjelenítő cím – A könyvtár – kapu a világra – később a szakmában sokak által hivatkozott szlogenné vált. Tartalmi, tematikus jellemzőjén túl sikeresen irányította a média és a társadalom figyelmét a könyvtárakra és könyvtárosokra, a könyvtári szolgáltatások sokszínűségére.

XXXVI. 2004. Miskolc

Rendező: MKE Borsod Megyei Szervezete és a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár

A konferencia fő témája: Az esély, esélyteremtés, esélyegyenlőség, illetve az esélyegyenlőtlenségek leküzdésének könyvtári/iskolai könyvtári lehetőségei valamint a vidék feltételei az esélyteremtésben.

Az esélyegyenlőség témáját a helyi speciális viszonyokra alkalmazva a tagszervezetek is napirendre tűzték rendezvényeik során.

XXXVII. 2005. Gödöllő

Rendező: MKE Pest Megyei Szervezete és a Városi Könyvtár és Információs Központ

Az Etikai Kódex munkafolyamatának méltó befejezését a „Hivatása könyvtáros” címmel megrendezett Vándorgyűlés jelentette. A program szerkezetében itt történt először formabontás, azaz a kis plenáris ülés bevezetése. A Vándorgyűlés unikuma volt az internetes

közvetítés, amit az NIIF támogatásával, kiváló szakemberek együttes munkájával lehetett megvalósítani.

XXXVIII. 2006. Kecskemét

Rendező: MKE Bács-Kiskun Megyei Szervezete és a Katonai József Megyei Könyvtár

Témája: Középpontban az állampolgár. A könyvtárak közösségi közszolgáltató szerepe.

A könyvtári szolgáltatások új iránya, az állampolgár könyvtárral szembeni igénye, a könyvtárak szükséges szemléletváltása adott vitaalapot a jelenlévők számára.

Könyvfesztivál – Könyvtáros Klub

A központi program tematikái:

2003.

Olvasáskultúra – könyvtárpolitika; A digitális közvagyon és a könyvtárak szerepe a magyar információs társadalom stratégiájának megvalósításában; A nekünk való idő – kerekasztal-beszélgetés.

2004.

Kerekasztal-beszélgetés filozófusok, esztéták, informatikusok, könyvtárosok, könyvkiadók részvételével a Gutenberg és Internet galaxisról.

2005.

Az irodalom megkövetése – Kerekasztal-beszélgetés az olvasási kultúra hazai helyzetéről; Prímák és Primissimák – beszélgetés olvasási szokásokról.

2006.

Mentorok, mecénások, szponzorok: a kultúra támogatása

Egyéb programok:

2003.

A kommunikációs bizottság kezdeményezésére az egyesület megjelent a nagy sajtóvisszhangot kapott Civiliádán. Az országos rendezvény része volt az európai uniós felzárkóztatási civil programcsomagnak.

Az MKE tagszervezetei a központi rendezvények mellett maguk is szerveztek egy vagy többnapos konferenciákat a könyvtári stratégia, benne a kistérségi dokumentum-ellátás, a tartalomszolgáltatás-digitalizálás, a települési könyvtárak esélyegyenlősége, az információs társadalom témakörben.

2004.

A 2004. év az európai uniós csatlakozás éve volt, így sok tagszervezeti rendezvény zajlott ennek jegyében az év folyamán. Az MKE elnöksége nem szervezett látványos központi „direkt” ünnepségeket, de rendezvényeiben előtérbe kerültek és kulcsfogalmak voltak az európai értékek, a közös térségek nyújtotta emberi, szakmai feltételek, lehetőségek, a felzárkózás feladatainak könyvtárügyi vonatkozásai, a civil szervezet teendői ebben a felzárkóztatási folyamatban. Cselekvési programjai harmonizáltak a könyvtári stratégia nagy, átfogó témaköreivel.

Az egyesület elnöksége és a Műszaki Könyvtáros Szekció közös szervezésében került sor a Kommunikáció dimenziói c. konferenciára, mely azon koncepcióra épült, hogy az első ízben megrendezésre kerülő kommunikációs tanfolyam elvi alapvetéseit megtegye.

2005.

Az egyesület 2005. évi szakmai tevékenységét markánsan meghatározó országos esemény a Nagy Könyv Program volt, amelybe számos kulturális rendezvénnyel, játékok és vetélkedők szervezésével, reklámtevékenységgel stb. kapcsolódtak be a tagszervezetek. A 25 tagszervezet szervezésében több mint 100 település könyvtárainak vonzáskörében élő civil lakosság, illetve azok iskolai könyvtárait használó diákság vehetett részt az MKE közreműködésével a Nagy Könyv eseménysorozaton.

Az egyesület-alapítás 70. évfordulója tiszteletére rendezte a szervezet azt a nemzetközi kitekintést is adó novemberi MEGA-konferenciát, amelynek méltó helyszínéül a Parlament felsőházi termét választotta. A könyvtárak és a könyvtárosok jövője c. ünnepi konferencián a plenáris előadások és kerekasztal-beszélgetések nyomán a jelenlévők nemcsak a hazai stratégiába, elképzelésekbe kaptak betekintést, hanem módjuk volt az angol, német, cseh és szlovén helyzetet is megismerni. Az IFLA szakmai koordinátora pedig az információs társadalom trendjeiről szóló tuniszi világkonferencia eredményeiről tájékoztatta a hallgatóságot.

A magyar könyvtárosság etikai kódexének elfogadását széles körű szakmai-társadalmi vita előzte meg. Az etikai munkabizottság tagjai, köztük az elnökség képviselőjében dr. Bartos Éva és Biczák Péter országos körúton, 8 regionális fórumosorozat keretében, egyesületi tagok és azon kívüli könyvtárosok körében beszéltek meg a kódex téziseit, tisztáztak sokszor kemény vitában fogalmakat, kategóriákat, elveket.

2006.

A 2006. januári közgyűlésen került sor az Etikai Kódex aláírására a könyvtáros szakma társadalmi szervezetei által.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete szakmai kiadványok megjelentetésében rendszeresen közreműködik. Az egyesület közreadásában és szakmai irányításával megkezdődtek a Magyar könyvtáros ki kicsoda munkálatai. A tervek szerint a szakmát átfogó kortárs életrajzi lexikon 2008-ban jelenik meg. Mind a könyvtáros szakmában dolgozó, mind a könyvtáros képzésben részt vevő szakemberek és hallgatók nélkülözik egy olyan adatbázis létét, amely a szakma kortárs szereplőit, tevékenységüket, könyvtár-, és oktatáspolitikai szerepüket, tudományos munkásságukat stb. elérhetővé tenné. Az MKE mint az oktatásban és a felsőoktatásban egyaránt érintett szakmai szervezet a fenti cél érdekében létre kíván hozni egy olyan elektronikus adatbázist, amelynek alapján

- könyv formában jelenteti meg a meghatározott terjedelmű, összegyűjtött és szerkesztett anyagot,
- az adatbázist átadja a Könyvtári Intézetnek, ahol ez alapja lesz a továbbiakban folyamatosan fejlesztendő, bővítendő elektronikus adatbázisnak, lehetővé téve a sokszempontú keresést biztosító könyvtárszakmai, könyvtártörténeti, könyvtárpolitikai tudástár létrehozását, amely a magyar kulturális életnek tágabb értelemben is adatforrását képezheti.

Decemberben összesen 200 fő részvételével Információs Társadalmi Tanácsadó képzést szervezett az egyesület. A 40 órás képzés 11 helyszínen zajlott le, s a résztvevők egyöntetűen igen hasznosnak minősítették az ott megszerzett ismereteket.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete minden évben a Könyvfesztiválon a legjobb öt könyvnek járó Fitz-díjat, a Vándorgyűlésen a legaktívabb tagjai részére MKE-émlékérmeket és október 23. emlékére Füzeki-émlékérmeket adományozott.

Az oktatási – képzési tevékenység

Az MKE Elnöksége által 1999-ben létrehozott oktatási-képzési munkacsoport 2000 elejétől az MKE és az Informatikai és Könyvtári Szövetség (IKSZ) közös testületként működött. 2003-ban, az MKE tisztújítása után a munkacsoport újjászerveződött és még ugyanabban az évben véleményezte a „NAT – 2003” vitaanyagot, annak a könyvtári informatika követelményrendszerére, fejlesztési feladataira vonatkozó részét.

A 2004 elején kiegészült munkacsoport – amelynek munkájában az MKE képviselőjében Dr. Bényei Miklós vett részt – rendszeresen ülésezett, mind a három esztendőben két-két megbeszélést tartott. 2004-ben a felsőoktatás szervezeti reformjával, benne a könyvtáros-képzéssel (az ún. bolognai folyamat), illetve a felsőoktatás reformjából fakadó tartalmi feladatokkal foglalkozott a könyvtáros-képzés vonatkozásában. 2005-ben „A magyar könyvtárosság etikai kódexe” c. tervezetének megvitatása volt napirenden, majd a kötelező továbbképzésről szóló 1/2000. számú kormányrendelet módosítására tett javaslatokat tárgyalta meg a munkacsoport. 2006-ban a könyvtáros-képző intézményeknek a felsőfokú szakképzés és mesterképzés (MSc) szakterületeire vonatkozó javaslatokat tárgyalta meg, valamint az OKM Európai Unió Kapcsolata Főosztálya kérésére „Az Országos Képesítési Keretrendszer” (OKKR) koncepciójának előkészítő anyag megvitatására került sor.

Mivel a szakma jövője nem kis mértékben a felsőfokú szakképzés valós korszerűsítésén múlik, a munkacsoport nagy felelősséggel foglalkozott a felsőoktatás reformjából a szakmára háruló feladatokkal. Már 2003-ban megfogalmazta a hivatalos verziót illető kétségeit, és folyamatosan hangoztatta álláspontját, mely szerint az informatikus könyvtáros képzés legyen eukonform, és önálló, direkt bemenetelű szakon folyjon. A munkacsoport gyors reflexiói, állásfoglalásai, az egyes tagok intenzív közreműködése is hozzájárult ahhoz, hogy 2004-ben az informatikus könyvtáros szakot sikerült megmenteni önálló alapképzési szakként, amelyre közvetlenül lehet jelentkezni.

Hasonló módon komoly eredménynek minősíthető, hogy a vonatkozó kormányrendelet a szakot a mai kor követelményeihez igazodóan egy interdiszciplináris képzési ághoz, a társadalomismerethez sorolta be. A képző intézmények közösen terjesztették elő az Oktatási Minisztériumhoz az alapszak alapítása (voltaképpen újr alapítása) iránti kérelmet, amelyet az MKE elnöksége egyetértő nyilatkozattal támogatott. 2004 őszén a munkacsoport tagjai több, a fenti témában szervezett rendezvényen tartottak előadást, tájékoztatót, vettek részt tanácskozásokon (FSZEK, DEENK, MKE Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szervezete). A képző intézmények a közösen betervezett kérelemre megkapták a szakalapítási engedélyt. 2005 tavaszán valamennyi egyetemi és főiskolai képzőhely – immár külön-külön – benyújtotta a szakindítási kérelmet. Élve a jogszabály adta lehetőséggel, mindegyik intézmény szakirányt is kíván szervezni. A Magyar Akkreditációs Bizottság, majd az Oktatási Minisztérium jóváhagyása után 2006 szeptemberében megindult informatikus könyvtáros alapképzési szak tizenhárom főiskolán és egyetemen. Egyelőre megmaradt az a lehetőség is, hogy a korábban főiskolai oklevelet szerzett kollégák egyetemi levelező kiegészítő tagozaton tovább tanuljanak. Aligha vitatható, hogy mindez szakmánk számottevő vívmánya. A vonatkozó kormányrendelet lehetővé teszi az informatikus könyvtáros alapképzési szakra épülő mesterszak (MSc) létesítését és indítását is. A munkacsoport tagjai úgy látják, hogy a szigorú feltételek ellenére ezen a szinten célszerű minél több szakirány indítása. A könyvtárak és más információ-szolgáltató helyek érdekei ugyanis azt kívánják, hogy minél differenciáltabb legyen a szakemberképzés. Hasonló okokból indokoltnak tartanák, hogy az informatikus könyvtáros mester szakra más alapképzési szakokról, valamint más mesterszakokról is lehetséges lenne a belé-

pés, ily módon enyhíthetők az eddigi kétszakos képzés megszűnéséből fakadó hátrányok, gondok. A felsőfokú szakképzés új lehetőség: az alapképzési szak alatti szintről, jelesen az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott, négy féléves képzésről van szó, ahonnan adott esetben át lehet lépni az alapképzési szakra, méghozzá bizonyos számú kreditpont beszámításával. A könyvtárakban és más információ-szolgáltató helyeken valóban szükség van olyan munkatársakra, akik nem rendelkeznek alap-vagy mesterképzési szakképzettséggel, de a könyvtári asszisztensekhez viszonyítva több ismerettel rendelkeznek. Miután megnyílt a lehetőség a Könyvtári Intézet által már korábban kezdeményezett segédkönyvtáros képzés megindítására, ez koordinálható a felsőfokú szakképzéssel. Az egyetemi informatikus könyvtáros-képzést folytató intézmények jelenleg a mesterfokozat előkészítésén dolgoznak. Ehhez továbbra is kéri a gyakorló könyvtárosok ötleteit, segítségét. A mester szakok engedélyezését követően indokolt foglalkozni a felsőoktatási törvényben ismételten szereplő, a mesterfokozatot követő szakirányú továbbképzés problémájával is. Az alapképzési szak tartalmáról, a mesterszak előkészítésének állásáról 2007 elején a munkacsoport vezetője két tájékoztatót tartott (MKE Tanácsa, MKE Veszprém Megyei Szervezete).

Miután 2006 végén lejárt a kötelező továbbképzésről intézkedő kormányrendelet első hétéves végrehajtási ciklusa, a munkacsoport már az előző esztendőben javaslatokat fogalmazott meg a jogszabály módosítására. Az előterjesztést eljuttatta az MKE és az IKSZ elnökségéhez. A munkacsoportnak az etikai kódex tervezetével kapcsolatos véleményét, javaslatait az etikai bizottsága figyelembe vette a széles körű érdeklődést és elismerést kiváltó dokumentum végleges szövegezésékor.

A könyvtáros pályát is közvetlenül érintené az Európai Unió normáihoz igazodó országos képesítési keretrendszer. A munkacsoport 2006 novemberében alakította ki álláspontját erről a fontosnak látszó regiszternek a koncepciójáról. Az írásban rögzített észrevételeket az MKE elnökének aláírásával eljuttattuk az OKM említett főosztályára.

A munkacsoport a beszámolási időszakban továbbra is ellátta a 2000-ben alapított „Az év fiatal könyvtárosa” elismerő cím odaítélésével kapcsolatos feladatát. Évről évre gondoskodott a pályázat meghirdetéséről. Mind a négy esztendőben értékes és értékelhető pályamunkák érkeztek be, változó számban, tehát sikerült felkelteni és ébren tartani az ambiciózus fiatal kollégák érdeklődését.

Kommunikációs tevékenység

Az MKE marketing stratégiájának kialakításában, marketing gyakorlatában markáns szerepkört vállalt a 2003-ban megalakult PR bizottság, melyben 27 tagszervezet képviseltette magát. Egy összetartó, elkötelezett team vállalkozott arra, hogy új szemléletet honosítson meg az egyesület munkájában. A munkabizottságban a központi rendezvények és a szervezeti élet promóciója egyaránt támogatást kapott. Tevékenységükben rendkívül fajsúlyosan jelent meg az egyesületi programok előkészítésén, marketing szempontú elemzésén túl a kommunikációs tanfolyamok szervezése, lebonyolítása.

A kommunikációs munkában a képzés területén érte el a legnagyobb sikert az elmúlt 4 évben az elnökség. Az NKA támogatásával 4 alkalommal megrendezett kommunikációs képzés olyan programot adott, amit a regionális szervezetek sorra magukévá tettek, és hasonló képzé-

seket szerveztek. A központi 3 napos tanfolyam és a regionális, 1- 2 napos rendezvények iránt mutatott érdeklődés és a több száz résztvevő azt bizonyította, hogy a könyvtárosok nyitottak a marketing és PR kérdések irányában. A kommunikációs ismeretek iránti tömeges igény arra inspirálta az egyesület vezetését, hogy megindítsa a tanfolyam akkreditálását. Néhány megyei könyvtár a saját marketing stratégiájának elkészítéséhez is felhasználta az itt tanultakat, ami nagyon fontos eredménynek tekinthető.

Elmondhatjuk tehát, hogy az MKE indította el a hazai és a határon túli könyvtárosok kommunikációs képzését.

A tanfolyam hozadéka, hogy az előadók közül többen elkötelezettekké váltak a könyvtáros szakma iránt, és segítik annak munkáját a jövőben.

A Könyvtári Intézet megbízásából az MKE képviselőjében Teveli Judit részt vett a könyvtárügy marketing stratégiai tervének elkészítésében. A dokumentum még nem látott napvilágot, ez idáig nem lett belőle központilag megvalósítandó program, de az egyesület munkájában mindenkor épített a képviselője által kidolgozott koncepcióra.

Az egyesület belső kommunikációjának és belső PR-jének megerősítése is a PR bizottság feladatai között szerepelt. Tevékenységük következményeként meggyorsult az MKE belső információ áramlása, a tagszervezetek és az elnökség közötti visszacsatolás.

A honlap frissítése rendszeresen folyt a ciklusban, de szükség lesz a honlap megújítására a továbbiakban.

Egyre több szervezet készít saját honlapot, a munkabizottságban szerzett tapasztalatokat felhasználva. Jelenleg 10 szervezetnek van honlapja és 6 szervezetnek levelező listája.

Külső előadók bevonásával képzés, ötletbörze, a lezajlott programok értékelése, és az éves programra való felkészülés segítette a szervezetek munkáját ezeken az értekezleteken, tehát a PR bizottság a kommunikációs képzés helye is volt.

A munkabizottságban a központi rendezvények és a szervezeti élet promóciója is támogatást kapott, a központi rendezvényekhez javaslatokat tettek, abban munkát vállaltak, pl. az októberi Civiliaáda kiállításon, az áprilisi Könyvfesztiválon.

Elkészült a 70 éves egyesületet bemutató reklám szórólap és könyvjelző is.

A PR bizottság az együtt dolgozás, a közös munka terepe volt, aminek eredménye lehet, hogy a 2006-ban lezajlott szervezeti választásokon többen vezető pozícióba kerültek a munkabizottságból, és ők vettek részt a 2007. évi választások előkészítésében is.

Az MKE média szereplésében történt előrelépés a korábbi évekhez képest, de nem történt meg az igazi áttörés, pedig az elnökség 2003-as indulásának programjában központi státuszt kapott a nyilvánosság, a közszereplés fontossága, a szakmai értékek, szolgáltatások megjelenítése a társadalom számára. A sajtóval való kapcsolatépítésre több kísérletet tett a szervezet, elsősorban a vándorgyűlések, a könyvfesztivál és az 1%-os kampány idején.

- A szakmai sajtóban több alkalommal megjelent írás az egyesület munkájáról, a 3K-ban interjúk sora készült az elnökség tagjaival, a Könyvtári Levelező/lapban megjelentek cikkek az egyesületben folyó munkáról, hírek, beszámolók a rendezvényekről, eseményekről, de nem volt rendszeres és nem volt elégséges.
- Az MKE elnökével készült interjú az országos médiában, újságban és a közszolgálati televízióban, de nem sikerült fenntartani az érdeklődést az újságírókban a könyvtárosok iránt.
- Elkészült a rendszeres TV-megjelenés forgatókönyve, de két film elkészülte után azok sem kerültek adásba. Pályázati támogatás hiányában nem sikerült TV-klipet készíteni, pedig több forgatókönyv is készült.

- A vándorgyűlések idején 2003-ban nagy sajtó visszhangja volt a nagykanizsai rendezvénynek és a miniszter megjelenésének, ezt a további években csak megközelíteni sikerült.
- A Nagy Könyv programok kapcsán több írás jelent meg a gyerek-könyvtárosokról, akik az MKE égisze alatt szervezték programjaikat, de itt sem volt arányban a hatalmas munka és az erről megjelent híradás.

Mindezen sikertelenségek, fél eredmények ellenére elmondható, hogy a szemléletváltás szándéka határozottan megnyilatkozott lépéseiben, tetteiben, törekvéseiben.

Nemzetközi kapcsolatok

Az MKE nemzetközi kapcsolatai tovább bővültek, formájukban sokszínűbbek, tartalmukban elmélyültebbek lettek az elmúlt ciklusban. Többoldalú és kétoldalú kapcsolatainak egyaránt jellemzője volt a folyamatosság, az együttműködés intenzitásának erősödése. Kulturális-könyvtárszakmai diplomáciai tevékenységét részben a központon, részben tagszervezetein keresztül látta el.

Többoldalú nemzetközi kapcsolatok

Az MKE nemzetközi szakmai szervezetekkel fenntartott kapcsolatai tagsági szinten két szervezethez kötődnek: az IFLA-hoz (Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége) és az EBLIDA-hoz (Könyvtári Információs és Dokumentációs Egyesületek Európai Irodája). A korábbi ciklushoz hasonlóan mindkét testület munkájában aktívan képviseltette magát a szervezet. Az elmúlt időszakban az MKE-t és az IKSZ-et közös megbízott képviselte az EBLIDA-ban Dr. Vasas Livia személyében. 2005 novemberében ezt a szerepkört – az előző delegált lemondása miatt – Haraszi Pálné vette át.

Az IFLA egyik kedvező történése az egyesület szempontjából Barátné dr. Hajdú Ágnes elnökségi tagnak az IFLA Tudásmenedzsment szekciója titkárává választása volt (2005), Haraszi Pálné alelnök pedig aktív tevékenységével tovább erősítette a parlamenti könyvtárak szekciójának munkáját. Az MKE elnökének, minisztériumi támogatással, módja volt részt venni az IFLA Világkonferenciáin a beszámolási időszakban. Részvételi arány szempontjából kiemelkedő volt a 2003. évi berlini Világkonferencia, ahol a Goethe Intézet jóvoltából népes létszámmal lehetett jelen az MKE delegációja. Az IFLA konferenciák témái több oldalról világítottak rá a könyvtáraknak az információs társadalomban betöltött/betöltendő szerepkörére, ezen belül négy éven keresztül kiemelt terület volt az információhoz való szabad hozzáférés kérdése. A résztvevők megismerhették a szakma trendjeit, aktívan részt vehettek annak alakításában.

Az egyesület törekedett az IFLA-val a szorosabb munkakapcsolat kiépítésére. Ennek állomásai többek közt:

A szervezet Management és Marketing szekciója 2004-ben Budapesten tartotta elnöki ülését. Az MKE könyvtárlátogatást és szakmai beszélgetést szervezett a szekció résztvevői számára. Az IFLA elnöke fogadta az MKE elnökét (2005), aki átnyújtotta a magyar könyvtárosok nyilatkozatát az információhoz való szabad hozzáférés jogáról.

2006 decemberében magánlátogatáson Budapesten járt Alex Byrne úr, az IFLA jelenlegi elnöke. Szakmai programjának megszervezését az IFLA titkárságának kérésére Haraszi Pálné

látta el, ő kalauzolta Byrne urat az Országházban is. Az elnök fogadásán az OSZK-ban Dippold Péter, Kiss Barbara és Gazdag Tiborné vettek részt (2006. december 19.).

Az IFLA megválasztott, 2007. II. félévében hivatalba lépő elnökének, Claudia Lux asszonynak a kezdeményezésére, a Goethe Intézet szervezésében Berlinben nemzetközi konferenciát tartottak ez év (2007) januárjában. Az előkészítő szervezések már 2006 októberében megkezdődtek. Az MKE elnökének képviselőjében dr. Mader Béla vett részt a konferencián.

A másik nagy nemzetközi szervezettel, az EBLIDA-val, jóval szolidabb viszony alakult ki. Ennek ellenére az EBLIDA tanácsa 2006. májusban Budapestre szervezte éves konferenciáját. A programok előkészítésében előadók felkérésével, helyszínek biztosításával az MKE, az OSZK és intézményi tagként az Országgyűlési Könyvtár vett részt. Az Országgyűlési Könyvtárban Haraszi Pálné alelnök tartott angol nyelvű előadást.

Külföldi (svéd) előadót kért fel az MKE a Móricz Zsigmond Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Könyvtár által a Kárpátok-Eurorégió együttműködés keretében szervezett konferenciára (2006. március 23-25.). Az MKE elnökségét Bakos Klára elnök, Nagy Anikó főtítkárnő, dr. Murányi Lajos, az MKE tanács elnöke képviselték.

Kétoldalú nemzetközi kapcsolatok

Az eltelt négy év alatt tovább nyitott az egyesület az Európai Unió tagországainak könyvtáros egyesületei irányába. Komoly kapcsolatépítés jött létre a norvég kollégákkal, akik 2004-től több ízben fogadtak el felkérést előadás megtartására, értekezletre konzultációira. Hasonlóan jó a viszony az angolokkal és finnekkel, a német és osztrák szakmai szervezetekkel immáron huzamosabb ideje fennálló kapcsolat jellemzője a kölcsönös előadói felkérés. A német partnerszervezet meghívására a stuttgarti éves konferencián dr. Mader Béla tartott előadást (2005).

Az MKE elnöksége 2006. júniusban tette közzé a tagság számára angol társszervezetünk, a CILIP ösztöndíjra szóló meghívólevelét. Ebben egyhetes, 2006 őszén vagy 2007 tavaszán megvalósuló londoni/London-környéki tanulmányút lehetőségét kínálta fel. E projektjük keretében az EU-hoz újonnan csatlakozott országok könyvtáraiból szakembereket hívtak meg. Az elnökség a jelentkezők közül előnyben részesítette az MKE-Emlékéremmel, vagy „Az Év Fialat Könyvtárosa” díjjal kitüntetett kollégákat. A pályázatot – a CILIP szuverén döntése alapján – Somorjai Noémi orvosi könyvtáros nyerte el, aki a SOTE Magatartástudományi Intézetének könyvtárában dolgozik. Somorjai Noémi 2006 tavasza óta MKE-tag.

Az 28. osztrák könyvtáros vándorgyűlésen (Verin Österreichischer Bibliothekare (VÖB), amelynek központi témája: „Az igazi információ, illetve az információ mint áru” volt, az elnökséget dr. Murányi Lajos, az MKE Tanácsának elnöke képviselte (Bregenz, 2006. szeptember 20-22.). Ugyanő volt az egyesület delegáltja a 26. vándorgyűlésen is.

A Temesvárott tartott nemzetközi konferencián 2006-ban ABIR (Association of Education Librarians – Románia), amelyet „A könyvtárak helyzete az oktatási rendszerben Románia csatlakozásával az Európai Unióhoz” címmel rendeztek meg, az MKE küldöttjeként Gerencsér Judit „Az Év Fialat Könyvtárosa” díjat 2005-ben elnyert könyvtáros vett részt.

Az USA Információs Ügynökség felkérésére Haraszi Pálné, a nemzetközi ügyekért felelős alelnök megszervezte Michael Huff bécsi székhelyű regionális igazgatónak a könyvtári digitalizálás témájában hazai könyvtári szakemberekkel tartott műhelybeszélgetését (Budapest, 2007. január 10.).

Jelentős előrelépés történt a környező országok egyesületeivel folytatott közös szakmai tervek, uniós projektek területén. Külön is megemlíthető a Szlovák Könyvtárosok

Egyesületével kialakított jó kapcsolat, akikkel közös Európai Unió projektben való részvételről folynak előrehaladott stádiumban lévő tárgyalások.

Komoly szerephez jutott az elmúlt ciklusban az egyesületben az adományozás, aminek sajnos az egyik irányultsága a természeti katasztrófa sújtotta területeknek nyújtott segítség volt, földrajzilag több helyszínt érintve. A 2004. december végi szökőár kapcsán közzétett IFLA-felhívásra, majd a srí lankai könyvtáros egyesület kérésére az MKE pénzbeli támogatást nyújtott egy iskolai könyvtár tamil nyelvű könyvekkel történő újra-felszereléséhez. A könyvekbe ragasztott angol nyelvű címke jelzi az MKE adományozó szerepét.

A nemzetközi kapcsolatok tudatos és szisztematikus építése lehetőséget nyújtott az egyesületnek arra, hogy ne csak szemlélője legyen a könyvtárak világában zajló, globálisan jelenlévő paradigmaváltásnak, hanem aktív cselekvőként, alanyi jogú résztvevőként vegyen részt annak alakításában.

Kapcsolattartás a határon túli magyar könyvtárosokkal

Az MKE közhasznúsági tevékenységének egyik lényeges területe a határon túli magyarsággal való kapcsolattartás. Hasonlóan más területekhez, ez is változásokon ment keresztül a négyéves ciklus alatt. Megszűntek a kapcsolattartás formális elemei, helyüket az érdemi szakmai kérdések megoldása, a közös projektekben való együttműködés vette át.

Az MKE és a határon túli szervezetek kapcsolatának új fejezete nyílt meg 2004-ben, amikor a Magyar Könyvtárosok Világtalálkozóját követően szoros együttműködésben elkészült az együttműködésre vonatkozó stratégiai terv és kétéves cselekvési program.

A program lényegi elemei:

- a szakmai rendezvényeken való részvétel segítése;
- a regionális konferenciák országhatár közelében történő szervezése;
- a magyar nyelvű közösségek anyanyelvű könyvekkel való ellátása;
- a határon túli szervezetek bevonása az egyesületi rendezvények szervezésébe;
- szaknyelvi fejlesztő képzés és kommunikációs képzés MKE által adható támogatása;
- levelező lista létrehozása.

A programban kifejeződő szakmai integráció elvi alapját a passzív jelenlévőből az aktív jelenlévővé válás adta, azaz bekapcsolódás a közös munkába előadások, prezentációk megtartásával, közös projektek elindításával. A tagszervezetek szerepe ebben a szakmai integrálódásban jól nyomon követhető, őszinte köszönetre méltó.

A gyakorlati megvalósulás néhány példája:

- A határon túli kollégák rendszeres bevonása a megyei szinten folyó továbbképzésekbe;
- Rendszeres részvétel kommunikációs és pályázatírási tanfolyamon ;
- Kölcsonös részvétel, képviselő a helyi és országos rendezvényeken (Temesvár 2006: A könyvtárak helyzete az oktatási rendszerben Románia csatlakozásával az Európai Unióhoz; Csízfürdő 2006: a Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete II. országos vándorgyűlése);
- Pályázati támogatással a Nemzetközi Könyvfesztiválon való részvétel biztosítása (2005: szlovákiai, romániai és szerbiai magyar könyvtárosok);
- Pályázati támogatással a Vándorgyűlésen való részvétel és bemutatkozási lehetőség biztosítása (Gödöllő 2005: ukrainai, horvátországi, szlovéniai, szlovákiai és romániai magyar könyvtárosok);

- Az uniós felkészülés tapasztalatainak átadása.

A rendezvényekre szóló meghívásnál érvényesült a Világtalálkozón kötött megállapodás azon passzusa, mely szerint a partnerszervezetek személyi ajánlásai lesznek mérvadók a meghívás során. A vándorgyűlésen 2006-ban is vendégül látott közel 20 fő érdeklődő határon túli magyar könyvtáros már ennek a megállapodásnak a jegyében vett részt a programokon.

A 2006. évi Vándorgyűlésen az elnökség kezdeményezésére megtörtént az MKE és a partnerszervezetek közötti együttműködési megállapodás alapjainak az elfogadása. Ebben megállapodtak a közös érdekeken alapuló társulási viszony létrehozása lehetőségének vizsgálatáról (ahogyan ezt a módosított Alapszabály lehetővé is teszi), a 2004-es Cselekvési program felülvizsgálatáról, valamint egy közös levelezőrendszer kialakításáról. Mindezek a nemzetközi pályázatokon való együttes részvételt és a folyamatos, rugalmas információcserét célozzák. A megállapodást az MKE, a Romániai, a Szlovákiai és az Ukrajnai MKE, a Kapocs csoport és a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Információs Egyesülete képviselői írták alá.

Könyvadományozási akciók adakozásból és pályázati forrásokból:

2004-ben a komáromi magyar egyetem könyvtárának állományfeltöltéséhez járult hozzá az egyesület.

Az uniós tagságra felkészülő országok egyes könyvtárainak magyar nyelvű szakkönyveket adományozott az Országgyűlés elnöke 2005-ben. Ehhez az MKE a határon túli kapcsolattartó személyek ajánlásával járult hozzá. Az MKE nyertes pályázatok nyújtotta lehetőséggel folytatta az akciót és kiterjesztette az EU-tagországokra is.

Így az MKE Zala és a Vas Megyei Szervezeteivel, különösen Tilcsik Ágnes és Tóth Judit szekcióelnökökkel, valamint a két megyei könyvtár vezetőivel Haraszi Pálné közösen szervezte meg azt a szlovéniai látogatást, amelyeknek során az Európai Unióval foglalkozó magyar nyelvű szakkönyveket juttatott el a 16 főnyi magyar küldöttség két szlovéniai könyvtárba: a Lendvai Könyvtárba és a Muraszombati Területi és Tanulmányi könyvtárba. Az elnökséget Nagy Anikó főtítkár képviselte (2006. március 31.- április 1.).

A Szlovákiai Magyar Könyvtárosok Egyesülete II. országos vándorgyűlésén, Csízfürdön az MKE képviseletében Nagy Anikó főtítkár vett részt. Ott adta át az MKE szintén EU-s tárgyú, magyar nyelvű szakkönyv-adományát (2006. június 3-4.).

Az MKE kezdeményezésére, az MKE-IKSZ közös felhívására a 2005 tavaszán súlyos árvízkárokat szenvedett romániai Ótelek falu iskolai könyvtára számára gyűjtés indult. A pénzadományokból vásárolt könyvcsomagot 6 fő küldöttség juttatta el a helyszínre. Az MKE elnökségét dr. Bartos Éva, Biczák Péter, Haraszi Pálné, dr. Mader Béla és Varga Róbert, a Csongrád Megyei Könyvtáros Egyesületet pedig Csüllögné Bogyó Katalin képviselte.

Haraszi Pálné tájékoztató megbeszélést folytatott a budapesti tanulmányi úton tartózkodó T. Báthori Erzsébettel, az újvidéki Magyar Szó c. napilap könyv és levéltárosával (2006. július 17.). A kolléga a Kapocs csoport tagja.

Mindenképp megemlítenéd, hogy a NKÖM (jelenleg OKM) Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Főosztálya az egyesület törekvéseit évente segítette anyagiakkal, a határon túli magyar könyvtárosokat évek óta támogató programjának megvalósításában igényelte az MKE képviselőjének (Varga Róbert) jelenlétét és munkáját. Az egyesület képviselőjén keresztül javaslatot tett a pályázati kiírás témáira, részt vett a pályamunkák értékelésében.

Az egyesület képviselete, kapcsolatrendszere

Az MKE az elmúlt ciklusban törekedett kapcsolatainak bővítésére és korábbi partnerkapcsolatainak megtartására, de került a formális együttműködést. Változatlanul úgy vélte, hogy a könyvtárügy területén létező szakmai szervezetekkel a hatékony érdekérvényesítés érdekében szükséges az együttműködés.

2004-ben megújította együttműködési szerződését az IKSZ-szel. A szerződésben kiemelt helyen szerepel a képzés területe, ahol átgondolt, közös munkával figyelemre méltó eredményeket ért el a képzési munkacsoport. Együttműködési szerződés aláírására került sor az egyesületből kivált, korábbi tagszervezetekkel, azaz a Könyvtárostanárok Egyesületével, a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesületével és a Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesületével is. Az Egyetemi Könyvtárigazgatók Kollégiumával és a korábbi OM megfelelő felsőoktatási szerveivel dr. Mader Béla alelnök tartotta a kapcsolatot. Bár szerződés aláírására nem került sor, a közös érdekek képviseletének ügyében jól működő kapcsolat alakult ki az Egyházi Könyvtárak Egyesülésével illetve a Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetségével.

A szakmai szervezetek együttműködéséből fakadó eredmények egyike, hogy 2005-ben MKE-IKSZ lobby és fellépés változtatott meg kritikus helyzetet a NKÖM költségvetésében, a könyvtárak javára. 2006 nyarának végén az MKE elnöke közös gondolkodásra hívta meg a szakma képviseletében Bartos Évát, Ramháb Máriát, Redl Károlyt valamint Fodor Pétert, akivel távolléte miatt e-mail-es egyeztetés folyt, az OIK, OPKM összevonása, a szakma általános és jövőbeni státusza kérdésének megbeszélése ügyében. Az összejövétel kimenete az OKM miniszterének küldött, az ad hoc bizottság álláspontját tükröző, a könyvtárügy érdekei mellett komolyan érvelő levél volt, amelyben az aláírók kérték a kormányzati állásfoglalás felülvizsgálatát. Az MKE képviseletében az elnök részt vett az OKK titkárával (Redl Károly) együtt az Országgyűlés Kulturális Bizottsága ülésén, ahol a szakma számára egyértelműen pozitív döntés született az intézményi összevonások ügyében: a határozat felülvizsgálata.

Az NKA-val kapcsolatos törvénymódosítás (2005) esetében az is nyilvánvalóvá vált, hogy olykor a kultúra egészében működő civil szervezetek közös lobbijára is szükség van. Az MKE elnöke a Levéltárosok Egyesülete elnökével azonos platformról fejtette ki véleményét a sajtónak a törvény módosítástervezet ellentmondásairól.

Az NKA elnökének felkérésére az egyesület koordinálta a könyvtáros szakmai szervezetek jelöltállító munkáját az NKA Könyvtári Kollégium kuratóriumába. Ugyancsak egyeztetett az újonnan felálló akkreditációs bizottságba jelölendő kollégák személyében, valamint az etikai bizottság összetételében is. Az egyesület igyekezett delegálási feladatait tisztességen ellátni.

A társadalmi párbeszéd hangsúlyozottan jelen volt a szervezet elmúlt négy éves tevékenységében. Ezen a területen aktív és konstruktív munkakapcsolat alakult ki a NKÖM Könyvtári Főosztályával (majd OKM Könyvtári Osztály), illetve a tárca ez idő alatti mindkét miniszterével. A főosztályvezető/főosztályvezető helyettes asszony és az MKE elnöke között rendszeresek voltak a megbeszélések aktuális szakmai-szakmapolitikai kérdésekről, teendőkről. A könyvtári osztály számított nemcsak az elnökség, de a tagság véleményére is. A könyvtári osztály vezetője Dr. Skaliczki Judit az elnökség meghívására részt vett elnökségi üléseken, és tájékoztatta a testületet a könyvtárügy soros feladatairól. Az egyesület részt vett képviselőin keresztül a könyvtári stratégiai kérdéseket kidolgozó munkacsoportok megbeszélésein.

A tárca miniszterével folytatott évközi személyes beszélgetések eredményesek voltak, bár egy felvetés estében, elvi egyetértés mellett, de forráshiány miatt, nem született pozitív döntés (könyvtárosok dokumentumvásárlási kedvezményének kiterjesztése minden könyvtáros számára).

Mindenképpen említésre méltó a Könyvtári Intézettel és az OSZK-val kialakult jó munkakapcsolat.

A szervezet élt a társadalmi párbeszéd fórumainak lehetőségeivel. Az egyesület elnöke rendszeresen részt vett az ágazati érdekegyeztető fórumokon, az elnökséggel közösen véleményezte az alkalomra készült dokumentumokat, többek között a Magyar Kulturális Stratégiát, a Nemzeti Fejlesztési Terv II. előzetes dokumentumait, A kulturális fejlesztési prioritások a 2007-2020 közötti időszakban című tervezetet, illetve a tagszervezetek véleményére építve minden, a könyvtárakra és könyvtárosokra vonatkozó, munkájukat érintő szakmai-jogi dokumentumot (pl. szerzői jog, érdekeltségnövelő támogatás, digitalizálási terv stb.), melyeket a főosztály folyamatosan megküldött.

Az MKE minden alkalommal képviseltette magát az NCA (Nemzeti Civil Alapprogram) rendezvényei. Így megjelent az elektori gyűléseken, az Országgyűlés civil irodája által szervezett konferenciákon, civil fórumokon. Köszönhetően az évenkénti Civiliáda kiállításának, eredményes kapcsolatot alakított ki országos civil szervezetekkel.

Az egyesület magas szintű, működőképes együttműködést alakított ki a korábbi Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztériummal, mely a minisztérium átalakulásával sem szűnt meg. Ugyanez mondható el a GKM-be integrálódott IHM-ről is.

2006-ban ITT mentor képzésről szóló szerződést írt alá a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium az MKE-vel. A hatalmas projekt keretén belül 200 fő könyvtáros képzését vállalta az egyesület, megszerezve a képzési jogot a teleházak és a művelődési házak előtt. A szerződés aláírásának ténye elismerése volt a jól működő, kiépített könyvtári hálózatnak, de még inkább a kiváló felkészültségű, a tanfolyam elvégzésére alkalmas és az ismereteket tovább adni képes könyvtárosnak. A képzés tartalma egybeesik az állampolgárok számára közhasznú ismereteket elektronikusan szolgáltató könyvtár törekvéseivel, dupla haszna a megszerezhető ismereteken túl ingyenes jellegében érhető tetten.

Intézmény és civil szervezet együttműködés lehetőségeit példázza és fontos állomása volt a közös munkának az Országos Idegennyelvi Könyvtárral kötött szerződés. Alkotó könyvtárosok kiállítása, izgalmas szakmai programok megvalósítása szerepel az írásba foglalt menüsorban.

Az elnökség tagjai a beszámoló évben folyamatosan részt vettek különböző szakmai bizottságok munkájában, így az Országos Könyvtári Kuratóriumban, illetve több, szakmai kitüntetés adományozó grémiumban, nevezetesen: a Széchényi Ferenc-díj (bizottsági tag: Bakos Klára) és a Szinyei József-díj (bizottsági tag: dr. Mader Béla), valamint a Bibliotékáért emlékérem (bizottsági tag: Haraszi Pálné) odaítélésében.

Az MKE elnökségi tagjain (Bartos Éva, Biczák Péter) keresztül képviseltette magát a Könyv, könyvtár, könyvtáros szerkesztőbizottságában.

A leírtak, amelyek értelemszerűen nem tükrözhetik a relációk, kapcsolatok, történések, tények teljességét, jól mutatják, hogy az MKE hatalmas kapcsolati tőkével rendelkezik, és él a szakmai érdekképviselet – érdekegyeztetés eszközeivel, lehetőségeivel.

Gazdálkodás. Az egyesület működését biztosító anyagi források

Az MKE az elmúlt ciklusban jelentős reformot hajtott végre gazdálkodása területén. Ez a reform nemcsak az adminisztratív területen bekövetkezett korszerűsítést jelentette (sokféle visszakeresést biztosító számítógépes könyvelői program bevezetése), sikere nemcsak a professzionális szakértő alkalmazásának függvénye, nemcsak a szigorúbb és fegyelmezettebb gazdálkodási rend következménye, hanem a fentiekhez társultan a közhasznúságból adódó lehetőségek kihasználásából, a pályázati források rendszerbe kapcsolásából fakad. A közhasznúságból adódó lehetőségek jobb kihasználása céljából 2006. december 1-jétől egyesületünk bejelentkezett az ÁFA-körbe. Ez a státuszunk vállalalkozási tevékenység végzését is lehetővé teszi.

A bevételi mutatókat vizsgálva alapvetően elmondható, hogy 2003-ig az MKE költségvetése bevételi oldalának gerincét a NKÖM-höz és az OM-hez benyújtott pályázatok révén kapott támogatások képezték. Ezek a bevételek biztosították az egyesület működésének költségvetési stabilitását és tették lehetővé alapvető céljainak teljesítését azzal együtt is, hogy ezek összege az egyre szigorúbb költségvetési politika miatt a korábbi ciklushoz képest csökkent.

2004-től a civil szervezetek tevékenységének támogatására létrejött Nemzeti Civil Alaptól elnyert támogatások is hozzájárulnak az MKE működési költségeihez.

Mind a központi programok, mind a szervezetek programjai elsősorban a Nemzeti Kulturális Alaptól, valamint a Nemzeti Civil Alaptól, esetenként önkormányzatoktól pályázatok útján elnyert támogatásokkal valósulnak meg. A ciklusban összesen 178 pályázat került beadásra, melynek hozadéka kb. 80 000 e Ft. Az impozáns számok ellenére sem lehet a szervezet nyugodt mindenkori működése tekintetében, mert a pályázatok legtöbbször alig is adott módot működési felhasználásra. Pozitív viszont, hogy a befolyt összeg legnagyobb hányada az alapszabályban megfogalmazott célokra fordítódott.

Pályázati tevékenységünk 2003-2006.:

Év	Pályázatok száma	Elnyert támogatás	APEH 1 %
		eFt	eFt
2003.	31	13008	91
2004.	75	22488	91
2005.	39	18572	85
2006.	33	30651	171

A pályázatok útján elnyert támogatások kifizetése részben csak a pályázatok benyújtását, illetve a támogatás elnyerését követő évben történt meg. Az alábbiakban pályázati tevékenységünket a támogatási összegek tényleges beérkezése szerint foglaljuk össze.

Pályázati bevételeink 2003-2006 (ténylegesen befolyt támogatási összegek):

Év	Működésre nyert támogatások eFt						Közhasznú tevékenységre, programokra nyert támogatások eFt					Összesen eFt
	NKÖM	OM	MEH	Ön-korm.	NCA	Munka- ügyi Közp.	NKA	NKÖM	NCA	Ön-korm.	Határon Túli Magyar ok Hiv.	
2003.	3750	450	200				3057	2150				9607
2004.	3550	500		213	2000	647	5791	1300	383	450	150	14984
2005.	3100	400			1043	1650	10906	2914	2245			22258
2006.	1200	350			2907	965	4486	1575	920	100		12503

Budapest, 2007. március 19.

Bakos Klára
elnök